

TERRATEKNIKK

TERRATEKNIKK as
Odderøya 100 – 4610 KRISTIANSAND. Tlf.: 95244812
email: torkviljo@yahoo.com Web: www.terrateknikk.com
Org. Nr. 998 091 845 mva

Krypsivprosjektet i Agder

Dato: 13 juni 2017

Vurdering – tiltaksområde 56 – Storøy – Bygland kommune

Sak:

Terrateknikk er engasjert av krypsivprosjektet i Agderfylkene for å bidra til å utrede og omsøke opprensningstiltak på utvalgte krypsiv-problemområder. Opprensning planlegget utført som klippe- og harvetiltak fra flytende redskap, i sjeldnere tilfelle som gravetiltak fra beltegående maskin. Undersøkelsene er utført med dette som formål.

Metodikk:

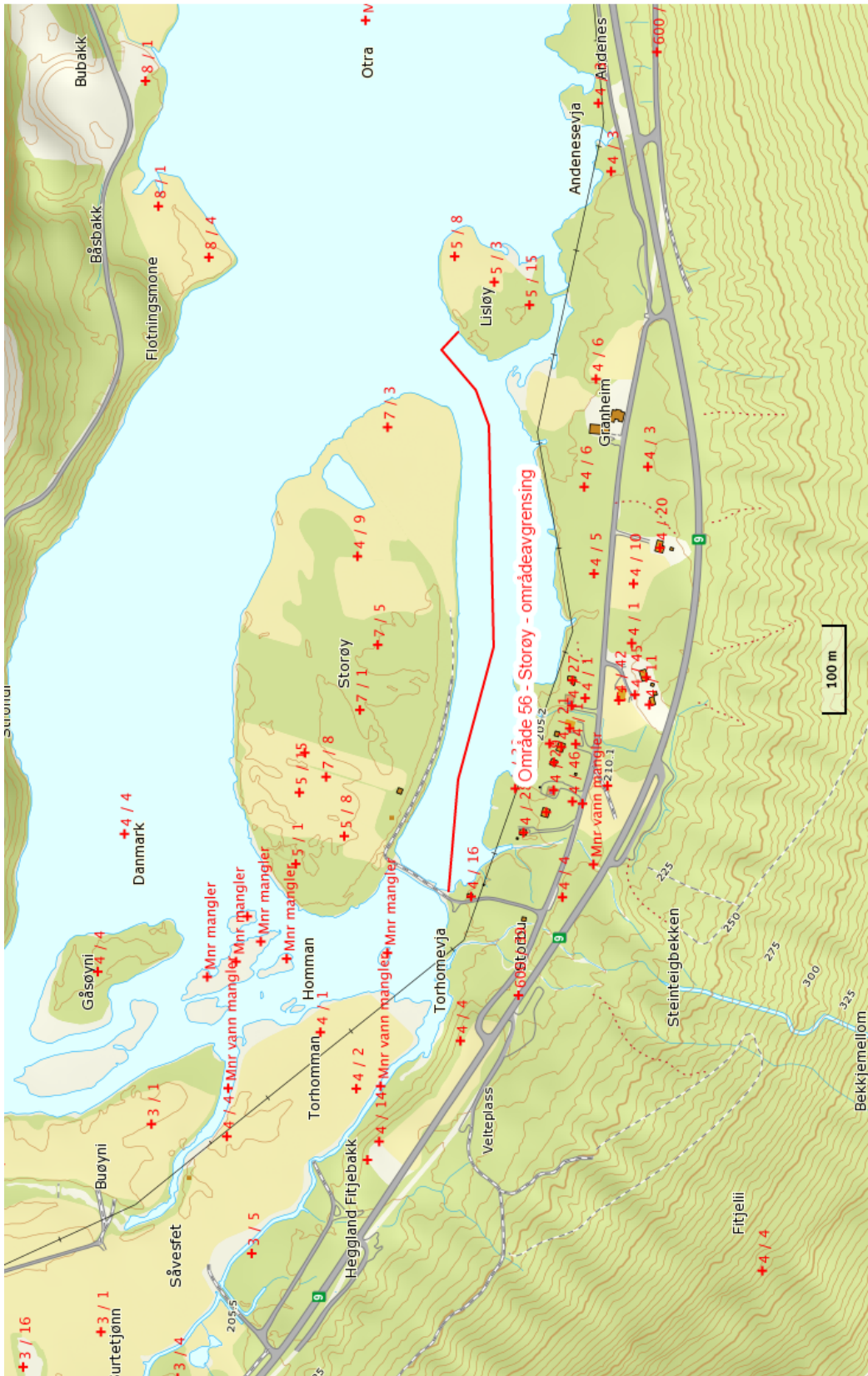
Nærområde til tiltaksområdet er vurdert for atkomst, bruk for kompostering og allmenne forhold som kan berøres av tiltaket. I vannområdet er bunn på representative deler av tiltaksområdet undersøkt for å vurdere forekomst av krypsiv, vokseform, bunnsituasjon. I tillegg er vannhastighet registrert og grunnlag for oppsetting av strøm og forurensning som følge av partikkeltransport er vurdert.

Resultater

Planområde 56 omfatter tilnærmet hele sideløpet mellom Storøy og fastlandet på høyre side/sørsiden av Otra. Sideløpet er delvis sperret av bunnbro over til Storøy, og ved lavere vannføringer er det bare vannstrøm gjennom betongrør som skaper et minimum av vannbevegelse gjennom løpet. Dette gir glitrende vokseforhold for krypsiv, men også enkle forhold for å håndtere rék og suspendert mudder under rensiltakene. Sideløpet er naturskjønt og den reduserte gjennomstrømningen gjør at det skapes forhøyede temperaturer, noe som gir fine forhold for bading og vann-lek, men gjør vannområdet ytterligere utsatt for gjengroing.

Breddene er Verdien av området for bading, vann-lek og båter tapes i all vesentlig grad når området gror igjen med krypsiv og oppgrunnes av tykke mudderbanker.

Kart over lokalitet 56. Området ligger mellom grendene Austad og Langeid.

Virkning av rék og partikkelforurensning ved tiltak i område 46 vurderes å bli meget begrenset dersom man gjør tiltakene på riktig tid, og det er også mulighet for midlertidig å sperre gjennomstrømningen for å sikre mot at partikler føres ut i hovedelva; ved å sperre røret gjennom bunnbroa akkurat under klipping og harving vil materiale kunne fanges opp hhv. settes lokalt og man kan komme ned mot nullverdier på belastning mot hovedelva uten at vannstanden synker. Gjøres dette for hver arbeidsdag vil det ikke gi effekter på vannbiologien, men redusere virkningen av klipping og harving.

Det er kjøreatkomst direkte ned til vannet i område 56 via bunnbroa ut til Storøy, og ellers egnede arealer for rigg så vel som for lokaliteter for kompost og bruk av klippet krypsiv.

Bildet under er fra bunnbroa øverst i lokaliteten og sett i nedstrøms retning med Storøy til venstre i bildet.

Elvebunnen består i hoveddel av område 56 av naturlig elvebunn av sand med tett vegetasjon av krypsiv og stedvis mudderavsetninger.

Som for mange lokaliteter i Otra var imidlertid flommen i vår meget vellykket, og mye av såteveksten av krypsiv er revet av og ført bort og tilsvarende er mye mudder fjernet. Derfor har man mange steder på lokalitet Storøy nå naturlig bunn av fin sand synlig.

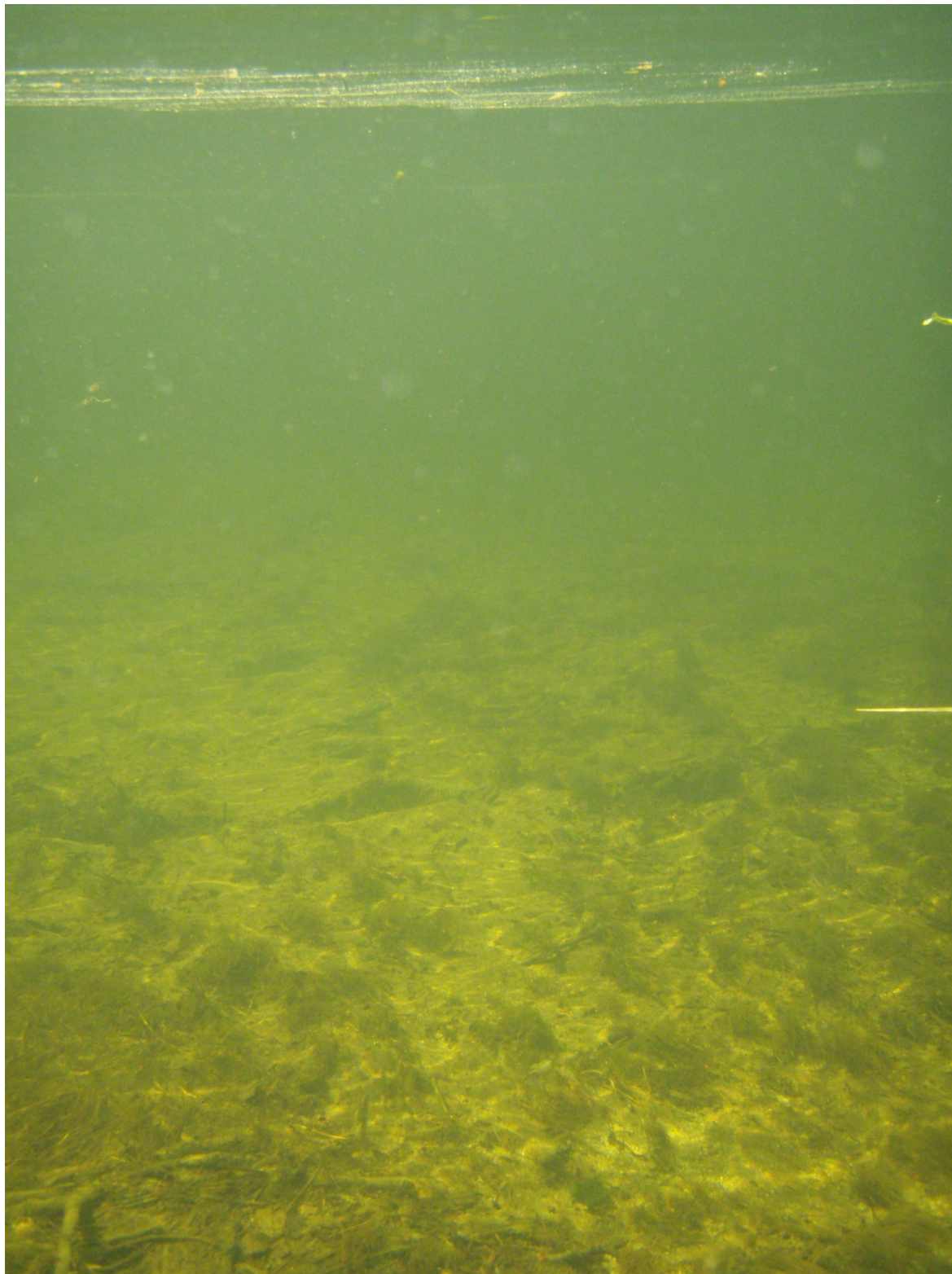
Dessverre har krypsivplantene de fleste plassene klart å holde seg fast, og man kan derfor forvente seg massiv gjenvekst innværende år. Om Storøy må klippes/behandles i år eller senere er imidlertid ikke klart enda.

Bildet under er tatt på bunnbroa over til Storøy og viser hvor høyt og hvilke typer av krypsivrek som ble revet løs og forflyttet under flommen i vår. Virkningen av slik rensking er massiv men dessverre midlertidig, allikevel viktig.

Typisk elvebunn på renskområdet fremgår av undervannsfoto på etterfølgende sider.

Bildet under viser elvebunn og hele vannsøylen i Storøy-lokaliteten: Krypsiv intakt men alt av såtevekst av krypsiv fjernet av flommen og mye av bunnen erodert ren til lys flate = sandbunn.

Bildet under viser typisk bunn i et av de opprinnelig tette feltene av krypsiv i Storøy-sideløpet. Plantene er intakte men såteveksten er fjernet og derved også beskyttelsen av muddermassene, som er ført ut. Den opprinnelige bunnen av fin sand gir bunnen lyst inntrykk. Bemerk tettheten av planter; når disse igjen er vokst opp til såter går volumet av frie vannmasser på dette feltet ned mot null.

Vurdering:

Etter Terrateknikk sin vurdering vil klipping av område 56 kunne gjennomføres med kun lokal virkning m.h.p. forurensning, til dels ned mot helt ubetydelig virkning dersom man under harvingen kortvarig stenger vanntilførselen under bunnbrua. Ut fra det store vannvolumet i området og kort varighet på stenging forventes dette ikke å gi biologiske virkninger, men vil redusere de lokale virkningene av spyling/harving. Selv med løpet åpent er vannstrømmen under normale og lave driftsvannføringer på kraftverkene lite da tilførselen til Storøya-sideløpet er begrenset, noe som gjør sedimentering av mudder og oppsamling av klippet materiale effektiv.